

1465 2. Beh. af Forstl. t. Finantslov f. Finantsaaet fra 1. April 1877 til 31. Marts 1878.

1466

myndighedens Samtykke Det er til et enkelt Punkt, en enkelt Forretning under Administrationen, hvortil der foruden de rigelige Bevillinger i det angivne Diemed desuden uden Bevillingsmyndighedens Samtykke er anvendt i 2 Mar 620,000 Kr. Nu har Flertallet af Udvalget forment, at Angrebet paa vor grundlovmæssige Stilling, paa vor Ret til Deltagelse i Bevillingsmyndigheden, i dette Forhold har været saa fremtrædende, at det først og fremmest maa være det nuværende Folkethings Pligt ved Behandlingen af denne Sag at reise den krænkede Ret paa dette Punkt, og hvormange Hensyn der end kunne tale mod det Middel, man i den Henseende har været nødt til at anvende, maa disse Hensyn dog blegne for det vigtigere — af mig fremhævede — Hensyn, idet man maa gribe til det Middel, som er brugeligt for Diemedets Opnaaelse. Man har selvfølgelig overveiet, om der ikke var en anden Maade, paa hvilken man kunde naae det Diemed, som saaledes fremtræder for Flertallets Betragtning som nødvendigt at naae, hvis Folkethinget ikke skulde blive en Skygge af, hvad det bør være, og man havde tænkt sig, om man ikke ved en anden Opstilling af Budgettet paa Finantsloven yderligere kunde binde Administrationen i sine Bevægelser; men man er bleven kureret for denne Overveielse, idet det skinner tydelig nok frem, ikke blot gjenem de indvundne Erfaringer, men igjennem det skriftlig Fremsatte fra andre Sider, at, naar man bevilgede Driften af Theatret, saa vilde man deri lægge Ret til at udgive, til at tage de Midler, som man finder det passende at anvende for at besørge Driften. Modstandernes Argument, saaledes som det stiller sig for Flertallet, er dette: Theatret kunne vi ikke standse, det har Folkethinget ikke Ret til; men bevilge vi Theatrets fortsatte Drift, have vi dermed givet Administrationen Ret til at bruge de Penge til Driften, den vil, og overfor en saadan Betragtning have vi derfor ikke troet at kunne naae vor Hensigt ad anden Veie; ja, vi have naturligvis Nigsretten, men jeg tror ikke, at Folkethinget skal benytte sin Bevillingsmyndighed med Nigsretten i Baghaanden. Det er bedst, at det selv tager det første Stød med Hensyn til Fasthættelsen af de nødvendige Bevillinger. Nu siger man: Nu vil Flertallet altsaa luffe Theatret med alle de Følger, som maatte deraf følge. Det er en Misforstaaelse, Flertallet vil negte den ærede Minister eller den nuværende Regjering, om man vil, Pengene til at drive Theatret, men det er to forskjellige Ting. I Virkeligheden aldeles positivt uden noget Hensyn at ville luffe Theatret, standse Driften, det er

Et, men at ville negte Regjeringen Midlerne til at ville drive det, det er noget ganske Andet. Skulde altsaa Flertallets Forslag blive vedtaget, og som Følge deraf Theatret lukkes, da turde jeg minde om, at det ikke er Folkethinget, der lukker Theatret, men det er Regjeringen selv. Det er Regjeringen, der stiller sig i Veien for Theatrets Døre; gaar Regjeringen sin Veie, saa aabnes Dørene igjen, Folk spille, man kan fornøje sig eller glæde sig, hvad det rettest skal hedde, saa er Krolddommen løst, det vil sige, naturligvis under visse Forudsætninger. Jeg henviser i den Henseende — jeg maa gjentage det — til Udsviklingen i Flertallets Betænkning. Denne Betragtning beder jeg nu fastholdt, og hermed har jeg naaet til — haaber jeg — i Dovedtrækkene at forklare Flertallets Stilling til denne Sag. Jeg vil nu gjerne med det Samme bede om at faae kastet et Blik paa ærede Modstandere med Hensyn til dette Spørgsmaal. Saavidt jeg har erfaret, gives der en Del, der hylde den Betragtning, at, siden Theater-spørgsmaalet paa denne Maade er reist, saa faae Forterne, baade de faste og flydende, Fæstninger og alt Andet ligge som det kan, saa maa man samle sit Mandskab sammen om Theatret. Dets Skjæbne og Fædrelandets Skjæbne skal være knyttet sammen i uopløselig Forening, og Forsvarsbegejstringen — ja, jeg vil ikke sige, at man lægger den paa det nederste Trin, paa Theatret, men man suspenderer den i alt Fald. — Sige over for den Betragtning eller de høitærede Medborgere, som nære denne Betragtning turde jeg dog mulig minde om, at man vistnok stiller Theatrets Betydning for høit. Vi talde det et Nationaltheater, men vel er Sproget national danskt, mer eller mindre godt, vel efter som Oversættelserne ere, men det turde dog være, at Frembringelserne for den væsentligste Del ere internationale, i ethvert Fald turde det dog mulig være vist, at ligesaa sikkert som det ikke var Theaterhelte, der setrede ved Fredericia og Sked og Dybbøl, lige saa vist har Theatret heller ikke i de senere Aar formaaget at fremkalde større Mænd paa det æsthetiske og poetiske Omraade, saa Betragtninger navnlig fra det Sidste kunne ikke hentes for at forstørre Nationaltheatrets Betydning. Jeg skal imidlertid villig erkjende, — og jeg tror i den Henseende at være i fuld Overensstemmelse med øvrige ærede Medlemmer af Flertallet —, at vi tillægge Nationaltheatret en vis Betydning; vi tro, at det er en Institution, som ikke bør savnes i vort lille Land, hvor vi have Brug for alle de Indretninger, som mere eller mindre og